

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ENGLISH

นางสาวสุภาพร พิมพ์โพธิ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านขามใหญ่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนบ้านขามใหญ่ ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

ที่ /๒๕๖๘ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง ส่งรายงานผลการใช้นวัตกรรม

สิ่งที่แนบมาด้วย รายงานผลการใช้นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามใหญ่

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาวสุภาพร พิมพ์โพธิ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ ได้รับมอบหมายให้จัดทำ นวัตกรรมทางการศึกษา ตามโครงการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดทำนวัตกรรมดังกล่าว เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการใช้นวัตกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตามเอกสารที่แนบมาด้วยนี้

จึงรายงานมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(นางสาวสุภาพร พิมพ์โพธิ์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

ความเห็นผู้อำนวยการสถานศึกษา

(ลงชื่อ).....

(นางวันวิสาข์ รื่นนุสาน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามใหญ่

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการใช้นวัตกรรม "ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ" ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน ตลอดจนศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรมดังกล่าว

การจัดทำรายงานฉบับนี้ผลที่ได้จะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนต่อไป

สุภาพร พิมพโพธิ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	๑
หลักการและเหตุผล/ ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๓
กลุ่มเป้าหมาย	๓
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๓
การออกแบบกระบวนการเรียนรู้	๓๔
โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม	๓๗
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓๗
งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	๓๗
การประเมินผล	๓๗
ผลการใช้นวัตกรรม	๓๘
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๐
ภาคผนวก	๔๓

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านขามใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต ๑

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวสุภาพร พิมพ์โพธิ์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนขึ้นใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล/ ความเป็นมา

ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการติดต่อสื่อสารและเป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจต่อกันระหว่างมวลมนุษยย์ในทุก ๆ ด้าน ภาษาเป็นเครื่องมือแสดงความรู้ ความคิดและวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือแสดงความเป็นชาติสำหรับยุคโลกาภิวัตน์นี้ ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชาวไทยในฐานะเป็นภาษากลางภาษาหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างชาติต่างๆทั่วโลกในยุคปัจจุบัน ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนไทย ภาษาอังกฤษถือเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขเข้าสู่คลังแห่งความรู้ในทุก ๆ ด้าน เป็นประตูสู่ชมทรัพย์ทางปัญญาและการเรียนรู้แนวคิดใหม่ ๆ และใบเบิกทางสำหรับอาชีพการงานที่ดี (กฤษณา สิกขมาน. ๒๕๔๘ : ๗๐-๗๒) นอกจากนี้ จากคำพูดที่ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนไทย เพราะในปัจจุบันนี้ตำราส่วนใหญ่ในโลกเขียนเป็นภาษาอังกฤษผู้ที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษย่อมเป็นผู้ได้เปรียบในยุคโลกาภิวัตน์นี้ เพราะสามารถรับแนวคิดใหม่ ๆ จากต่างประเทศแล้ว ยังสามารถติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมของประเทศไทยอันดีงามสู่สังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. ๒๕๔๕ : ๑) สังคมโลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งข้อมูลและข่าวสาร การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการสื่อสาร และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ประเทศต่างๆ หลายประเทศต้องติดต่อสื่อสารถึงกันด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เพื่อสร้างความสัมพันธ์ พึ่งพาหรือเจรจาตกลงในด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นิยมมากที่สุด ประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อกันในด้านต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาระดับสูง เพราะตำราวิชาการชั้นสูงได้จัดพิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจความคิด ทัศนคติ วัฒนธรรมของชนชาติอื่น และสามารถรับรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาการ และความเคลื่อนไหวของโลกทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและอื่น ๆ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. ๒๕๔๐ : ๑)

อนึ่ง ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ถือว่ามีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากในการแสวงหาความรู้ของ ผู้เรียน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องอ่านหนังสือเรียน ตำรา หรือวารสารภาษาอังกฤษ เพื่อให้มีความรู้ในสาขาวิชา ของตนให้กว้างขวาง และลึกซึ้ง สำหรับนักธุรกิจ ข้าราชการต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในความก้าวหน้าของตน (วิสาข์ จิตวิวัฒน์. ๒๕๔๓ : ๑) สอดคล้องกับ สุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (๒๕๔๒ : ๕๐) ที่ให้แนวคิดที่ว่า ทักษะการอ่านเป็น ทักษะที่สำคัญและจำเป็นต้องใช้มากกว่าทักษะอื่น ๆ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ ฉวีวรรณ คุณาภินันท์ (๒๕๔๒ : ๓) สนับสนุนว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อทุก คน ทุกอาชีพ ทุกเพศทุกวัย การอ่านช่วยให้คนเรารอบรู้ ฉลาดทันโลก ทันเหตุการณ์และเป็นบุญแก่ใจไปสู่ ความสำเร็จ

การที่ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแล้ว ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ต้องสามารถเป็นผู้นำในการใช้สื่อและนวัตกรรม การ เรียนการสอน สื่อการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (พูนทรัพย์ นาคานาคา. ๒๕๓๙ : ๓) โดยเฉพาะในสังคมที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ใช้ภาษานั้น เป็นภาษาแม่ และไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังเช่นในประเทศไทย จึงเป็น สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการใช้ภาษาน้อยที่สุด (กิตติพงษ์ ทวีวงศ์. ๒๕๔๓ : ๓) รวมทั้งการขาดสื่ออุปกรณ์ การ เรียนการสอน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง นอกจากครูสอนภาษาอังกฤษจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ เป็นอย่างดีแล้ว เครื่องมือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือสื่อการเรียนที่ดี และการมีตำราอย่างเพียงพอซึ่งจะเป็นคู่มือที่ช่วย ในการสอน สื่อการเรียนจะเป็นตัวกำหนดส่วนสำคัญของการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะสื่อการเรียนนั้นผู้สอน จะกำหนดไว้เรียบร้อยแล้วจะทำให้ผู้เรียนทำอะไร เรียนอะไร และตอนใดที่ควรเน้นเป็นพิเศษ เพื่อสอนเนื้อหาให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนบ้านขาม ใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ซึ่ง ในการพัฒนาครั้งนี้ผู้รายงานได้ดำเนินการพัฒนาเฉพาะทักษะการอ่าน เนื่องจากทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง หากนักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีย่อมจะมีทักษะการเขียนที่ดีด้วย ซึ่งส่วนใหญ่ ปัญหาที่นักเรียนไม่สามารถจะเขียนได้มักจะมีสาเหตุมาจากนักเรียนมีปัญหาทางด้าน การอ่าน คือ ไม่เข้าใจบทอ่าน และไม่สามารถเดาคำศัพท์หรือข้อความข้างเคียงได้ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้รายงานจึงได้จัดกลุ่มนักเรียนในความ รับผิดชอบตามระดับความสามารถทางการอ่าน โดยทำการพัฒนาเฉพาะนักเรียนที่มีผลการประเมินทักษะการอ่าน และการเขียนต่ำ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนในความรับผิดชอบ ผู้รายงานจึงสนใจที่จะนำแนว ทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไปจัดทำเป็นชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยมีเหตุผล ในการเลือกพัฒนาทักษะการอ่าน (Reading) เนื่องจากนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๓ เป็นนักเรียนที่ต้องได้รับการ ประเมินคุณภาพในระดับประเทศด้วยเช่นกัน ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการทำแบบทดสอบ (Paper Test) เพราะถ้าผู้เรียน ไม่สามารถตีความเรื่องที่อ่านหรือความหมายของประโยคคำถามได้ ผู้เรียนย่อมไม่ทราบว่าจะคำถาม นั้นต้องการถามอะไร และคำตอบของแต่ละข้อกล่าวไว้ว่าอย่างไรและจากการศึกษาข้อดีและประโยชน์ของชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมการศึกษารายบุคคล ทำให้ผู้เรียนได้เรียน ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครู เนื่องจากสื่อทั้ง ๒ ชนิด เป็นสื่อที่ นักเรียนสามารถศึกษา ได้ส่วนตัวเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงบางส่วนช่วยลดเวลาการสอนของครู และลดภาระในการจัดการเรียนการสอน เมื่อมีสื่อครูผู้สอนเพียงดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในสื่อ ไม่ต้อง เสียเวลาทำสื่อการสอนใหม่ ถ้าไม่มีเวลาในการเตรียมการทดลอง ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และมีประสบการณ์กว้างขวาง ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการสอน ของครู ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบ และสื่อดังกล่าว

สามารถนำไปสอนผู้เรียน ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา และสามารถช่วยเสริมได้เป็นอย่างดี และ ช่วยให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ในแนวเดียวกัน เนื่องจากทั้งบทเรียนสำเร็จรูปและชุดการสอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีคำแนะนำในการ ทำกิจกรรม และข้อสอบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนไว้อย่างพร้อมมูล (กรมวิชาการ. ๒๕๕๕ : ๑๔๖) สอดคล้องกับ ชัย ยงค์ พรหมวงศ์ (๒๕๓๗ : ๑๑๗ ; อ้างถึงใน บุญเกื้อ ควรหาเวช. ๒๕๕๒ : ๑๑๐-๑๑๑) ที่ได้กล่าวถึงชุดการสอนไว้ว่า ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ และความสนใจ ตามเวลา และโอกาสที่ เหมาะสมของแต่ละบุคคล ช่วยจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดการสอนช่วยให้นักเรียนเรียนได้ด้วยตนเอง หรือ ต้องการความช่วยเหลือ จากผู้สอนเพียงเล็กน้อย ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำเอาชุด การสอนไปใช้ได้ในทุกสถานที่และทุกเวลาช่วยลดภาวะและช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะชุด การสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถนำไปใช้ได้ทันที ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่ตนเองและสังคม ช่วยให้ ผู้เรียนจำนวนมาก ได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้สอนถ่ายถอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ สลับซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง และทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระ จากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลาไม่ว่าครูผู้สอนจะมีสภาพ หรือมีความขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

จากเหตุและผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ ผู้รายงานสนใจที่จะสร้างและพัฒนาชุดการสอนการ อ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ขึ้นมา เพื่อใช้แก้ปัญหาผู้เรียนที่ผู้รายงานรับผิดชอบโดยมุ่งหวังที่จะสร้างชุดการสอนที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๒. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ด้วยชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การสร้างและการใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนบ้านขามใหญ่ ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
๒. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
๓. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ
๔. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
๕. เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

๑. ความสำคัญ

ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- **ภาษาเพื่อการสื่อสาร** การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวดสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

- **ภาษาและวัฒนธรรม** การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

- **ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น** การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

- **ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก** การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

๒. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูด และการเขียน

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต ๓.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

๓. คุณภาพผู้เรียน

๑. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณานิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือกร/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

- สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรมประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

- พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

- เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

●เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและ อธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

● คำนคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

● ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

● ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

● มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๒,๑๐๐-๒,๒๕๐ คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

● ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	<p>มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล</p> <p>มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ</p>	
๑	<p>ต ๑.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ และคำชี้แจงง่าย ๆ ที่ฟังและอ่าน (ข้อ ๑)</p> <p>ต ๑.๑ ม.๑/๓ เลือกรูปประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (non-text information) ที่อ่าน</p> <p>ต ๑.๒ ม.๑/๒ ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ และคำชี้แจงตามสถานการณ์</p> <p>ต ๒.๑ ม.๑/๑ ใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางสุภาพเหมาะสมตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา</p>	<p>ต ๑.๒ ม.๑/๓ พูดและเขียนแสดงความต้องการขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการ ให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม</p>
	<p>มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน</p> <p>มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม</p>	
๒	<p>ต ๑.๒ ม.๑/๔ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม</p> <p>ต ๑.๓ ม.๑/๑ พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตรประจำวัน ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว</p> <p>ต ๑.๓ ม.๑/๓ พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ</p> <p>ต ๒.๒ ม.๑/๑ บอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย</p>	<p>ต ๑.๒ ม.๑/๕ พูดและเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบอย่างเหมาะสม</p>

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	<p>มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล</p> <p>มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน</p> <p>มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <p>มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม</p>	
๓	<p>ต ๑.๑ ม.๑/๒ อ่านออกเสียงข้อความ นิทานและบทร้อยกรอง (poem) สั้น ๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน</p> <p>ต ๑.๑ ม.๑/๔ ระบุหัวข้อเรื่อง (topic) ใจความสำคัญ (main idea) และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทาน และเรื่องสั้น</p> <p>ต ๒.๑ ม.๑/๒ บรรยายเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ และประเพณีของเจ้าของภาษา</p> <p>ต ๒.๒ ม.๑/๒ เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างเทศกาล งานฉลอง วันสำคัญ และชีวิตความเป็นอยู่ ของเจ้าของภาษากับของไทย</p>	<p>ต ๑.๓ ม.๑/๒ พูด/เขียนสรุป ใจความสำคัญ/ แก่นสาระ (theme) ที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง/ เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ ของสังคม</p>

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	<p>มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <p>มาตรฐาน ต ๓.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน</p> <p>มาตรฐาน ต ๔.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p> <p>มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก</p>	
๔	ต ๑.๒ ม.๑/๑ สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	ต ๔.๑ ม.๑/๑ ใช้ภาษาสื่อสาร ในสถานการณ์จริง/สถานการณ์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ต ๒.๑ ม.๑/๓ เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และสถานศึกษา
	ต ๓.๑ ม.๑/๑ ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน	
	ต ๔.๒ ม.๑/๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้าความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ	

รวม ๒๐ ตัวชี้วัด ๑๖ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๔ ตัวชี้วัดปลายทาง

๒. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การอ่านเป็นการสื่อสารที่มีคุณค่ามาก เพราะแหล่งความรู้ที่พบ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของหนังสือ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาข้อสรุปด้วยตนเองมากกว่าที่จะเป็นผู้คอยรับความรู้จากครูเท่านั้น ซึ่งผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ ความหมายของการอ่าน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (๒๕๔๒ : ๒๔) กล่าวว่า การอ่าน เป็นการแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกมา สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (๒๕๔๒ : ๑) การอ่านเป็นความสามารถของมนุษย์ ที่เข้าใจการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เข้าใจในเนื้อหาและแนวความคิดจากสิ่งที่อ่าน ไม่ว่าจะป็นจดหมาย หนังสือ บทความต่าง ๆ หรือจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ สิ่งที่ปรากฏบนท้องถนน รูปภาพ โฆษณาต่าง ๆ ภาพวาด ภาพเขียน แผนที่ แผนภูมิ และการแสดงท่าทางต่าง ๆ เป็นต้น

วัชรีย์ บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (๒๕๔๔ : ๒) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การอ่านตามการออกเสียงหรือความเข้าใจตามตัวหนังสือ การค้นหาความหมาย หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่สามารถตีความ สื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น ๆ ได้

วรรณิ โสมประยูร (๒๕๔๔ : ๑๒๑) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง ที่ต้องใช้สายตา สัมผัส ตังอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (๒๕๔๔ : ๕-๗) กล่าวว่า การอ่านที่เน้นปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านต้องรับรู้ แปลความ คาดคะเน และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดบวกกับประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อสร้างความหมายให้เกิดความเข้าใจ อาจกล่าวได้ว่า นิยามของการอ่านที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านจะครอบคลุมนิยามที่เน้นทักษะ และเน้นความหมายของคำด้วย

สรุปได้ว่า การอ่านมีความหมายหรือมีนิยามในลักษณะต่างกัน ขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ให้ความหมาย แต่เราสามารถศึกษาในหลากหลายความหมายของแต่ละนักการศึกษาแล้วสรุปเป็นความคิดของตนเองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้กับการเรียนการสอนได้

๒.๒ ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่ง จินตนา ไบกาซูยี (๒๕๔๓ : ๒๓, ออนไลน์) ได้สรุปบทบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า

- ๑) การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ อาทิ การฟัง
- ๒) การอ่านสามารถอ่านหนังสือได้ โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
- ๓) หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออื่น ๆ ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด
- ๔) ผู้อ่านสามารถฝึกการมคิด และสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
- ๕) การอ่านส่งเสริมให้มีสมอที่ดี มีสมาธิมากกว่า มากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ

- ๖) ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มใดก็ได้ เพราะหนังสือมีมาก สามารถเลือกอ่านได้

- ๗) หนังสือมีหลากหลายรูปแบบ และราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมอผู้อ่าน เปิดกว้างสร้างแนวคิด และทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดเพียงแนวคิดเดียว

- ๘) ผู้อ่านเกิดความคิดเป็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

วรณีย์ โสมประยูร (๒๕๔๔ : ๑๒๑-๑๒๒) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อคนทุกเพศ ทุกวัย และทุกสายอาชีพ ซึ่งอาจสรุปได้ ดังนี้

- ๑) เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะ การอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

- ๒) เพื่อติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม

- ๓) ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่าน ไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจ การงานที่ตนเองกระทำอยู่ ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้

- ๔)สนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคง ปลอดภัย ช่วย ให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศ และชื่อเสียง เป็นต้น

- ๕) ส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความเข้าใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความ น่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

- ๖) เป็นกิจกรรมนันทนาการ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความ เพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

- ๗) การอ่านเป็นเรื่องราวในอดีต เช่น ประวัติศาสตร์ จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังรู้จักอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

กรมวิชาการ (๒๕๔๕ ข : ๗) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

๑) การอ่าน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ

๒) การอ่านเป็นเครื่องมือให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน

๓) การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป

๔) การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

๕) การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

๖) การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

๗) การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์และสังคม

๘) การอ่านเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (๒๕๔๙ : ๗) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญซึ่งให้คุณค่าหลายประการต่อผู้อ่าน ดังนี้

๑) จะช่วยให้สร้างความคิดให้เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ทั้งนี้เพราะสารแต่ละประเภท ผู้เขียนได้สอดแทรกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านรู้จัก นอกจากนั้นยังได้สอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไปในเรื่อง นอกจากจะได้รับความรู้และความคิดเห็นของผู้เขียนแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่ที่เป็นของตนเองโดยอาศัยแนวทางความคิดของผู้เขียนเป็นพื้นฐาน

๒) จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน สารแต่ละประเภทจะสอดแทรกความรู้ที่แตกต่างกัน บางเรื่องอาจเกี่ยวข้องกับการเรียน บางเรื่องอาจเกี่ยวข้องกับการชีวิตประจำวัน รวมทั้งอาจมีความรู้ใหม่ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์เกิดขึ้นในสังคมที่อยู่ใกล้ตัวหรือสังคมที่อยู่ไกลตัวออกไปแล้วแต่มีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น

๓) จะช่วยทำให้เกิดทักษะการสรุปข้อมูลที่ได้จากการอ่าน กล่าวคือ ข้อมูลที่ปรากฏ ในสารมักจะกระจัดกระจาย ดังนั้นการอ่านจะช่วยให้อ่านจัดข้อมูลเป็นหมู่พวก แล้วสรุปแต่ละพวกให้เหลือแต่แก่นหรือแนวคิดเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๔) จะช่วยให้เข้าใจสังคมเพราะสารแต่ละยุคสมัยเปรียบเทียบกับตัวแทนของสังคม ดังนั้นการอ่านจึงมีคุณค่าที่ช่วยทำให้เห็นฉากของสังคมในอดีต ปัจจุบัน และรวมถึงอนาคตซึ่งต้องการบุคคลที่มีความสามารถช่วยตัดสินความถูกต้องในเหตุการณ์เหล่านั้น ทั้งนี้ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจตัดสินนั่นเอง

๕) จะช่วยให้เห็นรูปแบบของสารประเภทต่าง ๆ สารแต่ละประเภทย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน เช่นการนำเสนอสารวิชาการให้ความรู้ย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างจากสารบันเทิง ซึ่งมีรูปของการนำเสนอที่แตกต่างออกไป การอ่านสารหลายประเภทย่อมเห็นข้อที่แตกต่างกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาอัตราเร็วในการอ่านให้สูงขึ้น

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ การแสวงหาความรู้ การพัฒนาสิ่งต่าง ๆ และการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๓ ประเภทของการอ่าน

บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ (๒๕๔๙ : ๑๑) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

๑) แบ่งตามลักษณะสถานที่อ่าน มีอยู่ ๒ ประเภท

(๑) การอ่านในชั้นเรียน (Intensive Reading) คือการอ่านโดยละเอียดเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยตลอด มีการเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างของประโยคต่าง ๆ สามารถนำคำศัพท์และโครงสร้างไปใช้ได้ โดยมีครูเป็นผู้ช่วยแนะแนวในการอ่าน

(๒) การอ่านนอกชั้นเรียน (Extensive Reading) เป็นการอ่านที่นำเอาหลักและวิธีการอ่านที่เรียนรู้จากชั้นเรียนมาใช้จริง ๆ โดยไม่มีครูช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด

๒) แบ่งตามวิธีการอ่านมีอยู่ ๒ ประเภท คือ

(๑) การอ่านในใจ (Silent Reading) คือ การอ่านโดยไม่มีการออกเสียง ซึ่งมุ่งเน้นให้เข้าใจเรื่องและความคิดสำคัญ ๆ ในเรื่องที่อ่านเป็นสำคัญ และการอ่านในใจต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี จึงจะเกิดทักษะและกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้าใจในสาระที่อ่าน

(๒) การอ่านออกเสียง (Oral Reading) คือ การอ่านออกเสียงให้ถูกต้องในเรื่องเสียงต่าง ๆ การออกเสียงหนัก จังหวะ ระดับเสียงสูงต่ำ การอ่านออกเสียงนี้แม้จะมุ่งที่การออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบเรื่องราวได้อย่างสะดวกและถูกต้อง แต่ก็ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเรื่องราว ซึ่งเกิดจากการอ่านในใจเสียก่อน ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

๓) แบ่งตามความสำคัญและจุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ

(๑) การอ่านสิ่งต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ (Reading for practical purposes) การอ่านประเภทนี้อาจจะต้องมีการเปรียบเทียบไปด้วย จึงทำให้เข้าใจและเห็นภาพได้ดียิ่งขึ้น หากเรื่องที่อ่านเป็นเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ของบุคคล สังคมและการเมือง ผู้อ่านควรทำความเข้าใจให้เป็นกลางไม่เอนเอียงไปตามที่ผู้เขียนเสนอ ควรตระหนักเสมอว่าการอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านเพื่อที่ผู้อ่านจะได้รู้อะไรจากผู้ที่เขียนได้นำเสนอ และมีความเข้าใจอย่างไรบ้าง จึงจะทำให้การอ่านประเภทนี้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

(๒) การอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญ (Reading for academic purposes) คือ ต้องการที่จะอ่านให้ครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุด เก็บรายละเอียดปลีกย่อยเนื้อหาอย่างละเอียดด้วยความระมัดระวัง ในขณะที่อ่านพิจารณาคำศัพท์และความหมายของคำที่พบ โดยละเอียดถี่ถ้วน นอกจากนั้นผู้อ่านต้องเข้าใจถึงความหมายที่ผู้เขียนต้องการแสดงถึงนัยตรงนัยประหวัด ของคำอธิบายบริบทนั้น ๆ

(๓) การอ่านเพื่อความบันเทิงและพักผ่อน (Reading for pleasure) ซึ่งอาจไม่ต้องอาศัยความลึกซึ้งในการอ่าน อารมณ์และความเร็วในการอ่านขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้อ่าน เป็นหลัก จะพบในการอ่าน นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือพิมพ์ สารคดี การ์ตูน เป็นต้น

๔) แบ่งตามจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละครั้งมี ๖ ประเภท

(๑) การอ่านแบบคร่าว ๆ (Skimming) คือ การอ่านแบบเปิดผ่านไปเร็ว ๆ ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายหรือคำถามที่ต้องการคำตอบที่เฉพาะเจาะจงสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในใจแล้ว การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านต้องรู้จักใช้

ชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยให้เป็นประโยชน์ การอ่านแบบนี้จะช่วยให้อ่านรู้จักรากการคาดคะเน การเลือกจับใจความ และทำให้สามารถอ่านได้รวดเร็วขึ้น

(๒) การอ่านแบบรวดเร็ว เพื่อเก็บความคิดสำคัญ(Scanning) คือ การอ่านที่จะจับใจความให้ได้รวดเร็ว จุดประสงค์ของการอ่านต้องการข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงกว่าแบบแรก เช่น ตัวเลข หรือสถานที่ เป็นต้น การอ่านแบบนี้จะใช้ตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวใหญ่ หรือวลีสั้น ๆ ที่มีความสำคัญอยู่ด้วยให้เป็นประโยชน์

(๓) การอ่านแบบค้นคว้าหารายละเอียด (Reading for detail) คือ การอ่านเพื่อค้นหาความคิดที่สำคัญ ๆ ของเรื่องนั้นโดยตลอดและเพื่อศึกษารายละเอียดรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งต้องอ่านแบบระมัดระวัง หนังสือหรือบทความที่จะต้องอ่านแบบนี้มักจะไม่มีหัวข้อเรื่องที่จะแนะนำให้ผู้อ่านทราบแนวทางของหนังสือ

(๔) การอ่านแบบศึกษา(Study reading) คือ การอ่านที่จะต้องเข้าใจความคิดที่สำคัญ ๆ และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิด เมื่ออ่านเข้าใจในปัจจุบันแล้วต้องสามารถจดจำไปใช้ในเวลาต่อไปอีกด้วย วิธีอ่านแบบนี้ต้องอ่านแบบคร่าว ๆ เสียก่อน แล้วใช้ความคิดพร้อมตั้งคำถามไว้ หลังจากนั้นจึงอ่านอย่างตั้งใจ

(๕) การอ่านแบบวิเคราะห์ (Analytical reading) คือ การอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมายวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ บทความสำคัญและปัญหาต่าง ๆ จึงต้องอ่านด้วยความระมัดระวังทุก ๆ คำที่ผ่าน ผู้อ่านจะต้องตั้งปัญหาไว้ในใจ ขณะที่อ่านและหาทางแก้ปัญหาเหล่านั้นให้แจ่มแจ้ง

(๖) การอ่านแบบวิจารณ์ (Critical reading) การอ่านแบบนี้ถือว่าเป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะการอ่านระดับสูงสุด คือ ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ตนอ่านไปแล้วได้สามารถใช้เหตุผลต่อรองกับสิ่งที่ปรากฏในข้อเขียนนั้นว่า ผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่ การอ่านแบบนี้ผู้อ่านต้องเฉลียวฉลาด มีความระมัดระวังในการอ่าน ที่สำคัญต้องระมัดระวังในเรื่องความไม่สมเหตุสมผล และพยายามจับจุดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการพูดหรือต้องการให้ผู้อ่านเชื่อ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านสามารถแบ่งได้หลายประเภทและหลายแบบซึ่งนักการศึกษาหรือครูผู้สอนสามารถนำประเภทต่าง ๆ ของการอ่านไปปรับใช้ให้ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนและระดับชั้นที่สอน

๒.๔ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่าน

กายเอ, บริกส์ และวาทเตอร์ (Gagne, Briggs and Watter. ๑๙๙๒ : ๑๘๙-๑๙๙ : อ้างถึงในแววมยุรา เหมือนนิล. ๒๕๔๑ : ๒๔-๓๒) ได้เสนอแนวทางในการจัดลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ ๙ ขั้น ดังนี้

๑) สร้างความสนใจ คือ การทำให้ผู้เรียนมีใจจดจ่อต่อบทเรียน โดยครูใช้วิธีสนทนาซักถามหรือใช้วัสดุต่าง ๆ

๒) แจ้งจุดประสงค์ คือ การบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน

๓) ทบทวนความรู้เดิม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถ นำความรู้เดิมไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อบทเรียนใหม่

๔) ใช้สื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยเสนอสิ่งที่ใช้ประกอบการสอน

๕) ให้แนวทางการเรียนรู้ โดยครูแนะนำแนวทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

๖) ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ให้ผู้เรียนอ่านในใจเรื่อง และทำแบบฝึกหัดได้ด้วยตนเอง

๗) ให้ข้อมูลย้อนกลับ ด้วยการตรวจสอบแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดของนักเรียน ให้คำชมเชยและแสดงความยินดีในผลงานของนักเรียน

๘) ประเมินค่าการปฏิบัติ เป็นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ ได้หรือไม่

๙) ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนโดยการสรุปย่อ ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่คงทน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านนั้น ผู้รายงานได้นำกิจกรรมการสอนดังกล่าวคือการจัดการเรียนการสอนโดยมีการชี้แนะ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจจนสามารถที่จะปฏิบัติได้ ด้วยตนเอง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน โดยนำมาประยุกต์

เป็น ๕ ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นให้แนวการเรียนรู้ ขั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นแจ้งผลการปฏิบัติและให้ข้อมูลย้อนกลับ และขั้นส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนความรู้

๒.๕ ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

กลวิธีการสอนอ่านในปัจจุบันและนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนอ่านอย่างเป็นระบบต่อไป

๑) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

(๑) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

บาร์เลทท์ (Bartlett. ๑๙๓๒ : ๔๕ ; อ้างถึงใน Scovel. ๒๐๐๑ : ๙๒) กล่าวว่า มนุษย์จะเข้าใจเหตุการณ์รอบข้างตนได้ก็ต่อเมื่อเหตุการณ์เหล่านั้น สอดคล้องกับแนวความคิดหรือความรู้เดิม ซึ่งมนุษย์มีอยู่แล้วในสมอง ข่าวสาร ความคิด หรือข้อมูลใด ๆ ก็ตาม จะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อผู้รับสารเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลเหล่านั้นเข้ากับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตัวเขามีความรู้ หรือรู้จักอยู่แล้วโดยได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า Schema หมายถึง โครงสร้างของความคิดในสมอง ซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ โดยจะมีการเรียงลำดับขั้นตอนคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการคาดคะเน ตีความข้อมูลใหม่ และปรับข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วเพื่อเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป การที่ผู้อ่านสามารถนำข้อมูลความรู้ที่มีอยู่มาคาดคะเน และตีความข้อมูลใหม่ได้ จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

แมนด์เลอร์ (Mandler. ๑๙๘๓ : ๙๗-๑๑๓ ; อ้างถึงใน พรรณนภา เพิ่มพูล. ๒๕๔๙ : ๓๕) ได้สรุปไว้ดังนี้

๑. โครงสร้างความรู้เดิมที่บุคคลมีอยู่จะมีความสมบูรณ์ลึกซึ้ง และละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น ถ้าบุคคลนั้นมีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสิ่งเร้าภายนอกมากขึ้น ทำให้รู้จักมโนทัศน์ (concept) ในระดับสูงที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นนักเรียนหรือผู้อ่านจะเรียนรู้หรืออ่านอย่างมีความหมาย หรือเข้าใจยิ่งขึ้น

๒. การที่บุคคลใช้โครงสร้างความรู้เดิมในการอ่าน จะทำให้เกิดความเข้าใจ เนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เพราะผู้อ่านที่จะเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ไม่ได้เกิดจากการรู้เฉพาะความหมายของคำ หรือประโยคที่ประกอบกันเป็นข้อความหรือเนื้อเรื่องเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจกับข่าวสารใหม่ด้วยการอนุมาน (inference) ของผู้อ่านเอง โดยการใช้โครงสร้างความรู้เดิมเป็นพื้นฐานในการให้ความหมายที่สอดคล้อง และตรงกับข้อความหรือเนื้อเรื่องนั้น ๆ

๓. ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมเป็นตัวชี้้นำในการตัดสินใจว่า ควรจะต้องจดจำอะไรบ้างในข้อความนั้น ผู้อ่านจะเลือกให้ความใส่ใจต่อข้อมูลที่ทำให้โครงสร้างความรู้เดิมมีความหมายขึ้นมา ในทางตรงกันข้าม ข้อมูลที่รับเข้ามาแล้วไม่สามารถทำให้โครงสร้างความรู้เดิมมีความสมบูรณ์ขึ้น จะเป็นข้อมูลที่ไม่มีความสำคัญ และไม่มีมีความเกี่ยวข้องกับผู้อ่านก็จะไม่สนใจข้อมูลนั้น

๔. โครงสร้างความรู้เดิมที่ไม่สมบูรณ์ และผู้อ่านยังไม่พบข้อมูลใหม่ที่จะต่อเติมให้สมบูรณ์ได้ในเนื้อเรื่อง ในกรณีเช่นนี้ผู้อ่านจะต้องต่อเติมข่าวสารที่หายไปให้ตรงกับสถานการณ์ของเนื้อเรื่องที่อ่านโดยใช้การอนุมาน

๕. ความสามารถในการตีความขึ้นอยู่กับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านซึ่งจะมีมากน้อยแตกต่างกันและมีผลทำให้ความสามารถในการจดจำแตกต่างกันไปในการตีความเรื่อง ที่อ่านรับเข้าไปยังสมอง จะต้องสร้างความสัมพันธ์กับโครงสร้างความรู้เดิม ลักษณะโครงสร้างความรู้เดิมความรู้เดิมนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านรับผ่านเข้าไปถ้าเนื้อเรื่อง ที่อ่านไม่มีความแจ่มชัด หรืออาจตีความหมายได้หลายทาง ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมที่ จดจำไว้มาช่วยในการตีความ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema theory) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญต่อพื้นความรู้ ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างความเข้าใจในการอ่าน เพราะตัวอักษร คำหรือข้อความที่ปรากฏในบทอ่านนั้นมีความหมายหลากหลาย ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจความหมายได้โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษา ใช้บริบทของความหมายที่คำนั้น ๆ ปรากฏอยู่ และใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านประกอบกัน กล่าวคือ ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านก็ต่อเมื่อได้นำความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านได้อย่างเหมาะสม ถ้าปราศจากพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านแล้ว การเรียนรู้และทำความเข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ จะเต็มไปด้วยความยากลำบาก

(๒) ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory)

ทฤษฎีอภิปัญญา เป็นทฤษฎีหนึ่งของจิตวิทยา โดยกล่าวถึงการเรียนรู้ของคนเราว่าเป็นกระบวนการประมวลผลข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (Information processing) ภายในสมองซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ของตนเอง และการตัดสินใจของผู้เรียนในการใช้วิธีจัดการกับระบบข้อมูลที่เข้ามาสู่ระบบการเรียนรู้ของตนเองโดยมีการควบคุมความคิด มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ตลอดจนการประเมินวางแผนและจัดระบบความคิดของตนได้

แนวคิดของทฤษฎีอภิปัญญาข้างต้น เมื่อนำมาใช้ประยุกต์ใช้ในการอ่านจึงหมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่ทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการควบคุมกระบวนการอ่าน โดยผู้อ่านมีความตระหนักรู้ (Awareness) และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่านและสามารถควบคุมการใช้วิธีเหล่านั้นจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้

๒) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้สอนพบว่านักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านส่วนมาก ต่างกล่าวถึงแนวคิดที่สำคัญ คือ กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process) และกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนมีความเชื่อว่าการอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง โดยที่ผู้อ่านจะได้รับความหมายจากการวิเคราะห์ตัวอักษร หรือข้อมูลที่ปรากฏ

รับรู้และจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยค แล้วถอดรหัส (Decode) ข้อความที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ และความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจบทอ่านนั้น ในกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ ความเข้าใจของผู้อ่านขึ้นอยู่กับสิ่งที่ปรากฏในบทอ่านเท่านั้น ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านจะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ดังนั้น ถ้าเกิดปัญหาในการอ่าน คือ ไม่สามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ ก็อาจจะเป็นเพราะผู้อ่านยังไม่มีความสามารถทางภาษาเพียงพอ จึงไม่สามารถถอดรหัสข้อความที่เขียนไว้ในบทอ่านได้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ยังมีข้อจำกัดบางประการในการอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะมีผู้อ่านจำนวนไม่น้อยที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี คือ รู้ความหมายของศัพท์ โครงสร้างประโยค ตลอดจนสัมพันธ์ภาพระหว่างประโยคในข้อความที่อ่าน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ แสดงว่าในกระบวนการอ่านนั้น ความรู้ ความสามารถทางภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน จึงยังไม่สามารถอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างครอบคลุมเท่าที่ควร

(๒) กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process)

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง เป็นแนวคิดที่แนะให้ผู้อ่านใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม โดยอธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่านโดยที่ผู้อ่านจะได้รับความหมายจากการรับรู้คำ ประโยคและข้อความ และพยายามทำความเข้าใจ บทอ่านโดยการวิเคราะห์จากความรู้และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านตลอดจนความรู้รอบตัวในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่สะสมไว้ เป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ในกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างนี้ ผู้อ่านได้ข้อมูลทางภาษาจากบทอ่านเป็นเพียงพื้นฐานในการคาดเดารายละเอียดที่อ่านเท่านั้น และอาศัยพื้นความรู้ของตนเองเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างนี้ เห็นได้ชัดว่าเป็นแนวคิดที่ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นพื้นฐาน คือ เชื่อว่า พื้นความรู้ของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวใน บทอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการคาดเดาและสร้างความหมายขึ้นมาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างก็ยังมีข้อจำกัดอยู่บางประการในการอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ จากผลการศึกษาและวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน พบว่า ผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพไม่ได้อาศัยแต่เพียงพื้นความรู้ของตนในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านเท่านั้น แต่ได้อาศัยความรู้ในด้านภาษาอย่างมาก

(๓) กระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบนี้เชื่อว่าการอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) โดยที่ผู้อ่านจะใช้ความรู้ทางภาษาในการวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ความหมายของคำศัพท์ จนถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และข้อความทั้งหมดที่อ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) โดยที่อาศัยข้อมูลในบทอ่านเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ในขณะที่ผู้อ่านก็ใช้พื้นความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้เป็นตัวชี้แนะแนวทางในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยเช่นกันซึ่งเป็นกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากผู้อ่านมีพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี จะสามารถนำไปใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้มากขึ้น

แนวคิดกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นี้ ผู้อ่านจะใช้กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน และกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างไปพร้อม ๆ กันโดยไม่รู้ตัว เมื่อใดที่กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนเกิดปัญหาขึ้น โดย

อาจเป็นความกำกวมของภาษาในบทอ่าน หรือความบกพร่องทางภาษาของผู้อ่าน กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างก็จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะผู้อ่านสามารถใช้พื้นความรู้มาคาดคะเนเรื่องที่อ่าน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น โดยที่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของภาษาและตัวบทอ่านแต่อย่างใด

๓. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ

ผู้รายงานขอเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) (กระทรวงศึกษาธิการ.

๒๕๔๕ : ๑๐๙)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน มีการจัด ลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่านการจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน นิยมใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มากขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวัน โดยยังคงความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ตาม ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในทุกทักษะ แนว การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีลักษณะที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ๔ ประการ คือ

๑) เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารและไม่จำกัดอยู่ภายใน กรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์

๒) เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ ภาษาและปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้ รูปแบบโครงสร้างภาษามีใช้เป้าหมายหลักแต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษา จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย

๓) ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสารซึ่งบางครั้ง ความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำ ให้ ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมี ความหมาย

๔) การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในขั้นตอนสุดท้าย (Production) ผู้เรียนต้องใช้ภาษา อย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

๓.๒ ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๕ : ๑๑๑)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีขั้นตอนการสอนที่สำคัญ ๓ ขั้นตอน ซึ่งนิยมใช้กันทั่วไปในปัจจุบัน และขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์การสอน เทคนิค การสอน สื่ออุปกรณ์ และหน่วยการ สอนด้วย ได้กำหนดขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑) ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใหม่ เป็นขั้นการสอนที่ครูผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนซึ่งถือ ว่าเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

๒) ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice /Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกจากง่ายไปหายาก และให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเองเป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ

๓) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยอิสระภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะพบในชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในขั้นนี้ เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนในขั้นฝึกปฏิบัติ และการได้เลือกใช้ภาษาเองจะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี วิธีการฝึกในขั้นนี้จะฝึกในลักษณะของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดภาระงาน (Task) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้

นอกจากนี้ สุมิตรา อังวัฒนกุล (๒๕๔๐ : ๑๒) ได้สรุปขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

๑) ขั้นเสนอเนื้อหา เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

โดยดำเนินการดังนี้

(๑) นำเข้าสู่เนื้อหา โดยครูผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน เช่น การใช้รูปภาพ การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน เป็นต้น

(๒) เสนอเนื้อหาทางภาษา โดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่าน ในด้านเนื้อหาที่เสนอควรมีบริบทหรือสถานการณ์กำกับอยู่

(๓) กระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบพื้นฐานความรู้และ

ความเข้าใจ ถ้าผู้เรียนตอบได้บางส่วนหรือไม่ได้ ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ

๒) ขั้นการฝึก (Practice / Controlled Practice) เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เริ่มเรียนรู้ใหม่ โดยดำเนินการดังนี้

(๑) การฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) ผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก

โดยฝึกทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่มใหญ่และฝึกเป็นกลุ่มย่อย

(๒) การฝึกทีละคน ระหว่างที่ผู้เรียนทำการฝึกทีละคน ขณะเดียวกันผู้สอนควรให้ผู้เรียนที่เหลือมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อแก้ไข

๓) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production / Free Practice) ขั้นนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียนโดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง วิธีการฝึกมักอยู่ในรูปของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดกิจกรรมขั้นต้น และป้อนข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้เรียน

จากแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าว จึงได้กำหนดหน่วย

การเรียนรู้ในรูปแบบภาษาที่พบในสถานการณ์จริง โดยนำไปสู่การฝึกภาษาในลักษณะของชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่าน (Activity) เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์การใช้ภาษาในลักษณะการฝึก

แบบควบคุมหรือชี้นำ (Controlled Practice / Directed Activities) จนถึงแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) ซึ่งการฝึกในลักษณะนี้จะเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก ส่วนแนวคิดในขั้นสุดท้ายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้รายงานได้ออกแบบให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาโดยการปฏิบัติกิจกรรมตามภาระงาน(Task) ที่ครูกำหนด ซึ่งได้นำเสนอไว้ในชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในแต่ละหน่วยแล้ว

๓.๓ การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา (Content-Based Instruction Curriculum)

(กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕ : ๑๒๑)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนวิธีหนึ่ง คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื้อหา ทักษะทางภาษา กระบวนการคิด เจตคติและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
- ๒) เรียนรู้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลาย โดยใช้เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ทักษะทางภาษา กระบวนการคิด และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง
- ๓) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ ความคิดในเนื้อหาวิชาการที่หลากหลาย และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- ๔) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความหมาย โดยการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะที่จะให้เกิดการเรียนรู้ เนื้อหาและภาษาไปพร้อม ๆ กัน
- ๕) เตรียมตัวผู้เรียนสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
- ๖) สนับสนุนการจัดกิจกรรมในลักษณะการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้จากการทำกิจกรรม จากการทำงาน จากประสบการณ์ และจากการทำโครงงาน

๓.๔ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา

การจัดการเรียนภาษาที่เน้นเนื้อหา (CBI: Content-Based Instruction Curriculum) มีขั้นตอนการสอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การเลือกแก่นสาระ (Selecting the Theme)

ในการเลือกเนื้อหาที่จะสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกหัวเรื่อง (Topic) ที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและเลือกหัวเรื่องย่อย (Sub-Topic) ที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความสนใจของผู้เรียน ครูสามารถเลือกเรื่องที่จะสอนจากสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในหลักสูตร และฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเสนอข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน

ขั้นที่ ๒ การเลือกสื่อการสอนหรือบทเรียน (Selecting the Material or the Text)

การเลือกสื่อการสอนหรือบทเรียน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะครูผู้สอนจะต้องหาบทเรียนในกรอบเนื้อหาที่คาดว่าผู้เรียนสนใจ และฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดในระดับสูง เช่น สามารถตีความสังเคราะห์ข้อมูลหรือแยกประเด็นที่เป็นความเห็นจากข้อเท็จจริง สามารถเห็นภาพตามคำบรรยาย สามารถระบุความเป็นเหตุเป็นผล โดยใช้โครงสร้างของภาษา ในการเลือกบทเรียนที่จะใช้สอนมีแนวทางดังนี้

- ๑) เนื้อหาของบทเรียนเป็นเรื่องจริง (Content Authenticity) และข้อมูลมากพอที่จะให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน เขียน และฟังได้
- ๒) ภาระงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง (Task Authenticity) เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์
- ๓) ระดับความสนใจ (Interest Level) เนื้อหาในการเรียนสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
- ๔) ระดับความยากง่าย (Difficulty Level) บทเรียนยากง่ายเหมาะกับระดับของผู้เรียนและให้ข้อมูลพอเพียงและมีความยาวพอเหมาะ
- ๕) เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย (Accessibility) ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานก่อนการศึกษาบทเรียนนี้ และสามารถเข้าใจประเด็นทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ การเรียบเรียงเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษามีความเหมาะสม
- ๖) บทเรียนหาได้ง่าย (Availability) ครูผู้สอนสามารถหาบทเรียนได้ในท้องถิ่นของตน
- ๗) รูปแบบของบทเรียน (Packaging) น่าสนใจ การจัดหน้า ตัวพิมพ์ ภาพ สี สัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความได้ง่ายขึ้น
- ๘) บทเรียนยืดหยุ่นได้ (Flexibility) บทเรียนเหมาะสมที่จะใช้สอนแบบทักษะสัมพันธ์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายและเอื้อต่อผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้ต่างกัน
- ๙) แหล่งเนื้อหา (Source) บทเรียนมาจากแหล่งเนื้อหาที่มีรูปแบบที่หลากหลาย
- ๑๐) สื่อการสอนเสริม (Supporting Materials) เช่น คู่มือครู เฉลยหรี แบบฝึกเสริม

ขั้นที่ ๓ การสร้างแผนภูมิหรือเครือข่าย (Web)

การเลือกเนื้อหาและกำหนดหัวเรื่อง (Topic) หัวเรื่องรอง (Sub-Topic) เพื่อเจาะลึกเนื้อหาควรให้ความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ตลอดจนสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้อื่นในหลักสูตร ทั้งนี้ในแต่ละหัวเรื่องผู้เรียนจะได้เรียนรู้ข้อมูลใหม่พร้อมกับพัฒนาทักษะภาษา รวมทั้งกลวิธีการเรียนและพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ไปพร้อมกัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรเลือกหัวเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนและมีรูปแบบภาษาหลากหลาย

ขั้นที่ ๔ การเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน (Developing the Instructional Tasks and Activities)

การเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา กล่าวคือ ครูผู้สอนจะวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อที่จะประเมินว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรู้เบื้องต้นอะไรบ้าง ก่อนที่จะอ่านบทเรียนหรือทำกิจกรรม หลังจากนั้นจึงเตรียมกิจกรรมจากเนื้อหาเพื่อสอนศัพท์และโครงสร้าง

ของภาษา วิธีเรียบเรียงเนื้อหา กลวิธีการเรียน ทักษะการเรียน และฝึกการสื่อความหมายในรูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติเป็นการฝึกให้สามารถสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิพากษ์วิจารณ์ การพูดและการเขียนเรื่องเกี่ยวกับบทเรียน กิจกรรมแต่ละขั้นตอนต้องสัมพันธ์และเสริมซึ่งกันและกัน แนวทางการจัดกิจกรรมแต่ละทักษะมีดังนี้

ทักษะการอ่าน การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาในระดับสูง ดังนั้นครูจึงต้องฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะและกลวิธีที่จะอ่านบทความที่มีความหลากหลายทั้งด้านเนื้อหา โครงสร้าง และการเรียบเรียงเนื้อหา เช่น การอ่านบทความจากหนังสือพิมพ์ครูผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนทำความเข้าใจและสังเคราะห์ข้อมูล โดยโยงความคิด รวบรวมจากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปยังเรื่องที่อ่าน

การสอนทักษะการอ่านแบบเดิม มักจะเริ่มจากการสอนคำศัพท์ในบริบทตามด้วยกิจกรรมฝึกการอ่านจับใจความ(Skimming)และการอ่านกวาดสายตาเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ (Scanning) หลังจากนั้นจะถามคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ และให้ผู้เรียนระบุใจความสำคัญโดยไม่สอนโครงสร้าง การเรียงลำดับเนื้อความ วัตถุประสงค์ของเรื่องที่ย่าน และกลวิธีในการอ่าน จึงทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านเรื่องที่ยาวและยาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรฝึกให้ผู้เรียนได้อ่านบทความที่หลากหลายและฝึกกลวิธีในการอ่าน (Reading Strategies) ไปพร้อมกัน

ทักษะการเขียน ครูผู้สอนควรเน้นการเขียนเชิงวิชาการ เช่น การเขียนสรุป และเขียนเชิงวิเคราะห์ โดยฝึกให้ผู้เรียนเรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบและเขียนข้อความในระดับย่อหน้า(Paragraph) ได้ การฝึกทักษะการเขียน ครูจะต้องประสานข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมการพูด อ่าน และฟัง ก่อนที่ผู้เรียนจะเริ่มต้นเขียน เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินเนื้อหาก่อนที่จะเขียน ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนร่าง ตรวจสอบตลอดจนแก้ไขงานเขียนของตนเองและเพื่อนร่วมชั้นด้วย ในการสอนไวยากรณ์ ครูผู้สอนควรสอนไปพร้อมกับเนื้อเรื่องมากกว่าสอนแยกทักษะ ทั้งนี้ ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาสาระของเนื้อหาที่จะสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกไวยากรณ์และคำศัพท์ โดยใช้ตัวอย่างจากบทเรียนเป็นการสร้างบริบทที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ทักษะการฟัง ในการสอนทักษะการฟัง ผู้เรียนควรเข้าใจและมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เช่นเดียวกับการอ่าน ลักษณะของบทเรียนควรจัดให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น และมีความหลากหลาย เพื่อผู้เรียนจะได้ฝึกกลวิธีฟังหลายแบบ ในการพัฒนาทักษะการฟังนั้น ครูผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้ฟังภาษาพูดที่ใช้จริง กิจกรรมเน้นฝึกฟังเสียงที่เป็นลักษณะสำคัญ

ของการพูด

การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา เป็นแนวการสอนที่ต่อเนื่องจากการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีหลักสำคัญว่า การเรียนภาษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่เหมือนจริง การจัดกิจกรรมจึงต้องใช้เนื้อหาเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษา โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่ม รวมทั้งให้ผู้มีโอกาสได้ศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ ไปพร้อมกับการฝึกการใช้ภาษาให้ถูกต้องในสถานการณ์ที่สมจริง

มากที่สุด

๓.๕ การสอนการอ่านภาษาอังกฤษ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (๒๕๔๒ : ๙) ได้กล่าวถึงลักษณะโดยทั่วไปของทักษะการอ่าน ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑) ทักษะการอ่านในขั้นต้น (Pre-reading Skills) เป็นทักษะที่จูงใจผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้การอ่าน ซึ่งก่อนที่ผู้เรียนจะอ่านได้นั้น จำเป็นจะต้องเห็นความแตกต่างของตัวอักษรแต่ละตัว ฟังความแตกต่างของเสียงในภาษาได้ จำลำดับพยัญชนะและสระได้ เข้าใจเครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ สามารถพูดและฟังคำศัพท์ได้ตามสมควร มีความคิดรวบยอด และจินตนาการต่อประสบการณ์ที่ผ่านมา สนใจในคำศัพท์และการอ่านหนังสือสามารถเรียกชื่อตัวอักษรต่าง ๆ ได้

๒) ทักษะการสังเกตคำ (Word Recognition) ผู้สอนจะช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักสังเกตคำได้โดยเรียนคำด้วยการดูบ่อย ๆ เรียนเสียงพยัญชนะและเสียงที่เกี่ยวข้อง เรียนโครงสร้างของเสียงที่พบบ่อย ๆ รู้จักแบ่งคำออกเป็นพยางค์และออกเสียงแต่ละพยางค์ได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้บริบทเพื่อเดาความหมายของคำศัพท์และการออกเสียงคำ

อย่างถูกต้อง รู้จักสังเกตโครงสร้างของประโยคเพื่อเดาความหมายของคำและการออกเสียง ใช้พจนานุกรมเพื่อหาความหมายและการออกเสียงคำ

๓) ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ผู้สอนจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจโดยการใช้เทคนิคการสอนอ่านที่หลากหลาย เช่น การหาใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) การเขียนย่อเนื้อหาสำคัญของเรื่อง การเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เพิ่มพูนคำศัพท์ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น พัฒนาอัตราความเร็วของการอ่านให้เหมาะสม พัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นได้ฟังและเข้าใจ

๔) ทักษะการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (Functional Reading) เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ และเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนได้โดยการฝึกให้อ่านสิ่งต่าง ๆ เช่น อ่านแผนที่ อ่านสัญลักษณ์ อ่านตาราง และป้ายโฆษณา รู้วิธีใช้ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ใช้หนังสือเป็นสื่ออ้างอิง และพัฒนาทักษะการใช้ห้องสมุด

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่านผู้รายงานจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน โดยจัดทำเป็นชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ (Activity) สำหรับนักเรียน และภาระงานพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ (Task) สำหรับครูใช้เป็นแนวทางในการกำหนดภาระงานให้นักเรียน พร้อมทั้งคู่มือการใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

๓.๖ ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นพื้นฐานของการอ่านและการเรียนรู้ ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงเป็นสิ่งที่ครูควรให้ความสำคัญ โดยศึกษาทฤษฎีและแนวคิดของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มาของวิธีการหรือกลวิธีการสอนอ่านในปัจจุบันและนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนอ่านอย่างเป็นระบบต่อไป

๑) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory)

บล็อก (Block. ๑๙๙๒ : ๗๐ ; อ้างถึงใน Alderson. ๒๐๐๐ : ๔๑)กล่าวว่า ทฤษฎี

อภิปัญญา เป็นทฤษฎีหนึ่งของจิตวิทยา โดยกล่าวถึงการเรียนรู้ของคนเราว่าเป็นกระบวนการประมวลผลข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (Information processing) ภายในสมองซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ของตนเอง และการตัดสินใจของผู้เรียนในการใช้วิธีจัดการกับระบบข้อมูลที่เข้ามาสู่ระบบการเรียนรู้ของตนเองโดยมีการควบคุมความคิด มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ตลอดจนการประเมินวางแผนและจัดระบบความคิดของตนได้

แนวคิดของทฤษฎีอภิปัญญาข้างต้น เมื่อนำมาใช้ประยุกต์ใช้ในการอ่าน

จึงหมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่ทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการควบคุมกระบวนการอ่าน โดยผู้อ่านมีความตระหนักรู้ (Awareness) และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่านและสามารถควบคุมการใช้วิธีเหล่านั้นจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้ ซึ่งนักการศึกษามีความเชื่อว่า ความรู้อภิปัญญา (Metacognitive knowledge) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้อ่านใช้เมื่อไม่สามารถตีความหมายของบทอ่านที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาได้

๒) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้สอนพบว่า นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านส่วนมาก ต่างกล่าวถึงแนวคิดที่สำคัญ คือ กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process) และกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนมีความ เชื่อว่า การอ่าน เป็นกระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง โดยที่ผู้อ่านจะได้ความหมายจากการวิเคราะห์ตัวอักษร หรือข้อมูลที่ปรากฏ รับรู้และจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยค แล้วถอดรหัส(Decode) ข้อความที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ และความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจบทอ่านนั้น ในกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ ความเข้าใจของผู้อ่านขึ้นอยู่กับสิ่งที่ปรากฏในบทอ่านเท่านั้น ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านจะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ดังนั้น ถ้าเกิดปัญหาในการอ่าน คือ ไม่สามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ ก็อาจจะเป็นเพราะผู้อ่านยังไม่มีความสามารถทางภาษาเพียงพอ จึงไม่สามารถถอดรหัสข้อความที่เขียนไว้ในบทอ่านได้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ยังมีข้อจำกัดบางประการในการอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะมีผู้อ่านจำนวนไม่น้อยที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี คือ รู้ความหมายของ คำศัพท์ โครงสร้างประโยค ตลอดจนสัมพันธ์ภาพระหว่างประโยคในข้อความที่อ่าน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ แสดงว่าในกระบวนการอ่านนั้น ความรู้ ความสามารถทางภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน จึงยังไม่สามารถอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างครอบคลุมเท่าที่ควร

(๒) กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process)

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง เป็นแนวคิดที่แนะให้ผู้อ่านใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม โดยอธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่านโดยที่ผู้อ่านจะได้ความหมายจากการรับรู้คำ ประโยคและข้อความ และพยายามทำความเข้าใจ

บทอ่านโดยการวิเคราะห์จากความรู้และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านตลอดจนความรู้รอบตัวในเรื่องทั่วไปที่สะสมไว้ เป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ในกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างนี้ ผู้อ่านได้ข้อมูลทางภาษาจากบทอ่านเป็นเพียงพื้นฐานในการคาดเดารายละเอียดที่อ่านเท่านั้น และอาศัยพื้นความรู้ของตนเองเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างนี้ เห็นได้ชัดว่าเป็นแนวคิดที่ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นพื้นฐาน คือ เชื่อว่า พื้นความรู้ของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในบทอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการคาดเดาและสร้างความหมายขึ้นมา

(๓) กระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบนี้เชื่อว่า การอ่านเป็น กระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) โดยที่ผู้อ่านจะใช้ความรู้ทางภาษาในการวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ความหมายของคำศัพท์ จนถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และข้อความทั้งหมดที่อ่าน ซึ่งเป็น

กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) โดยที่อาศัยข้อมูลในบทอ่านเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ในขณะที่เดียวกันผู้อ่านก็ใช้พื้นความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้เป็นตัวชี้แนะแนวทางในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยเช่นกันซึ่งเป็นกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากผู้อ่านมีพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี จะสามารถนำไปใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้มากขึ้น

แนวคิดกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นี้ ผู้อ่านจะใช้กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน และกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างไปพร้อม ๆ กันโดยไม่รู้ตัว เมื่อใดที่กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนเกิดปัญหาขึ้น โดยอาจเป็นความกำกวมของภาษาในบทอ่าน หรือความบกพร่องทางภาษาของผู้อ่าน กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างก็จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะผู้อ่านสามารถใช้พื้นความรู้มาคาดคะเนเรื่องที่อ่านเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น โดยที่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของภาษาและตัวบทอ่านแต่อย่างใด แนวคิดนี้จึงได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไป ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

๓) องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน โดยมีองค์ประกอบหลายประการที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่านักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

วาสนา บุญสม (๒๕๔๑ : ๒๒) ได้จำแนกองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

(๑) ผู้อ่าน เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดการอ่าน

(๒) ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง

(๓) ตัวอักษรและความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษร จึงจะเรียกได้ว่าเกิดความเข้าใจในการอ่าน

(๔) การเลือกความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเลือกความหมายที่ปรากฏอยู่ใน

หลาย ๆ บริบทได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการพินิจพิจารณา จึงจะถือว่ามีความเข้าใจในการอ่าน

(๕) การนำไปใช้ ผู้อ่านต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ไพพรรณ อินทนิล (๒๕๔๖ : ๔-๕) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ ๓ ด้าน ได้แก่

(๑) องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ (Word factor) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจรูปแบบและความหมายของคำนั้น

(๒) องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ (Verbal factor) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่าง ๆ การเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อย ๆ และความสามารถในการจัดลำดับชั้นตอนของข้อความได้

(๓) องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล (Abstract reasoning) หมายถึง ความสามารถในการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความ การสรุปความคิดหลักของเรื่อง และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันตามโอกาสต่าง ๆ ได้

โอ ดอนเนล ไมเคิล และวูด (Michael P. O'Donnell and M. Wood. ๒๐๐๔ : ๑๔๙-๑๕๐) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ ๓ ประการ สรุปได้ ดังนี้

(๑) ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง มีผลอย่างมาก ต่อความเข้าใจในการอ่าน

(๒) การเชื่อมโยงความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้ จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น

(๓) การจัดระบบความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถจัดระบบความรู้ที่มีอยู่เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง และสามารถจดจำ ความรู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และยาวนาน

สรุปแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าวได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. องค์ประกอบภายในที่มาจากตัวผู้อ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถด้านภาษา ไวยากรณ์ ความรู้และประสบการณ์เดิม อารมณ์ สติปัญญา ความสามารถในการเชื่อมโยงและจัดระบบความรู้ใหม่ เป็นต้น

๒. องค์ประกอบภายนอกอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาที่อ่าน ความยาวและความยากง่ายของภาษาในบทอ่าน สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้อ่าน ได้แก่ บ้านและโรงเรียน เป็นต้น

๔) หลักการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าวข้างต้น ทำให้นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ได้นำทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ มาปรับใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูในการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน

ของตนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษา รวมทั้งการแสวงหาความรู้ต่อไป

ในอนาคต

ศูนย์ศิลปะภาษาและการอ่านมลรัฐเท็กซัส (Texas Center for Reading and language Arts. ๑๙๙๙ : ๔) กล่าวถึงหลักสำคัญของการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ครูต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ความรู้เดิม โดยสอนให้นักเรียนตระหนักถึงสิ่งที่ตนมีความรู้เดิม และสอนกลวิธีที่จะเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่าน

(๒) การพัฒนาคำศัพท์ โดยสอนให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์และหัวข้อเรื่องหรือมโนทัศน์ของเรื่อง และสอนกลวิธีที่จะพัฒนาความเข้าใจที่มีต่อคำจำกัดความหรือมโนทัศน์ของบทอ่าน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนรู้นอกชั้นเรียน

(๓) เทคนิคการถาม โดยสอนให้นักเรียนถามตนเองตลอดเวลาในการอ่าน ทั้งก่อนอ่าน ขณะอ่าน และหลังการอ่าน เพื่อฝึกให้เป็นผู้อ่านที่กระตือรือร้น และควบคุมการอ่านของตนได้

(๔) โอกาสในการอ่านอย่างเป็นอิสระ โดยจัดบรรยากาศที่ดีในการอ่าน ให้โอกาสในการอ่านและการเขียนอย่างมีความหมาย ให้เวลาในการอ่าน แนะนำและส่งเสริมการอ่านหนังสือต่าง ๆ รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการการอ่านแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Reading Panel. ๒๐๐๐, อ้างถึงใน Ruddell. ๒๐๐๒ : ๒๔) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

(๑) วิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ การสอนกลวิธี การอ่านอย่างหลากหลายที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในบทเรียน

(๒) การสอนกลวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีจะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

- ระลึกถึงรายละเอียดของเนื้อหา
 - สรุปใจความสำคัญของบทอ่าน
- ตั้งคำถามและตอบคำถาม

ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้รู้จักใช้กลวิธีการอ่านหลาย ๆ วิธีแล้ว ย่อมทำให้มีความสามารถในการสอนแบบสอบมาตรฐานทางการอ่านได้ดีขึ้น

(๓) กลวิธีการสอนอ่านแบบความเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นบทอ่านแบบบรรยาย(Expository Materials) นับเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

(๔) การจัดโปรแกรมฝึกอบรมครูเกี่ยวกับกลวิธีการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกลวิธีการอ่านเป็นกลวิธีการสอนที่ซับซ้อน

รัดเดล (Ruddell. ๒๐๐๒ : ๒๙) สรุปแนวคิดจากการวิจัย ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ควรประกอบด้วยการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ โดยเน้นความสำคัญของการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน และควรเน้นสอนเกี่ยวกับการรู้คิดขั้นสูง (Metacognition) ซึ่งได้แก่ การควบคุมตนเอง(Regulation) และการตรวจสอบและประเมินความเข้าใจ (Monitoring) ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน คือการช่วยให้นักเรียนรู้จักทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักนำไปใช้ รวมทั้งการจัดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหลากหลายเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปเชื่อมโยงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมได้

แฮริสัน (Harrison. ๒๐๐๔ : ๙๑-๙๒) ได้เสนอแนะรายละเอียดและผลของวิธีการที่ควรนำไปใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งปรับปรุงจากผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวบรวมและเสนอแนะ โดยคณะกรรมการอ่านแห่งชาติสหรัฐอเมริกา ดังนี้

(๑) การสอนการตรวจสอบความเข้าใจ ผู้อ่านที่ได้รับการสอนให้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง จะสามารถตัดสินใจว่าตนเข้าใจบทอ่านได้ดีเพียงใด และสามารถเลือกใช้กลวิธี การอ่านที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านของตนเองได้

(๒) การเรียนแบบร่วมมือ ผู้อ่านได้เรียนรู้การทำงานเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มและได้รับการสอนการฟัง เพื่อทำความเข้าใจจากเพื่อน จะส่งเสริมกันและกันให้สนใจบทอ่านและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสารทำคະแนะนำการอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

(๓) การสอนอ่านในทุกรายวิชา เมื่อผู้อ่านได้รับการสอนกลวิธีการอ่านขณะเรียนหลาย ๆ วิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหา กลวิธีที่ได้รับการสอนมาจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง และซึมซับอยู่ในคลังความรู้ของนักเรียน อีกทั้งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

(๔) การแปลงเนื้อหาของบทอ่านเมื่อผู้อ่านได้รับการสอนให้แปลงเนื้อหาของบทอ่านตามความเข้าใจของตนเอง ผู้อ่านจะเข้าใจบทอ่านและจดจำบทอ่านได้มากขึ้น

(๕) กิจกรรมการฟัง การอ่านในใจตามไปขณะฟังมีประโยชน์ และสามารถเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการจดจำบทอ่านได้

(๖) การสร้างจินตนาการ กลวิธีการสร้างจินตนาการและกลวิธีช่วยความจำ สามารถช่วยให้อ่านจดจำคำศัพท์และข้อมูลสำคัญของบทอ่านได้

(๗) กลวิธีที่หลากหลาย กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจถูกนำมาทดลองในลักษณะ

การนำมาใช้ร่วมกัน ซึ่งการใช้กลวิธีการอ่านหลาย ๆ กลวิธีนั้น มีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้กลวิธีเดียว

(๘) ความรู้เดิม การกระตุ้นความรู้เดิมก่อนการอ่านนั้นมีประโยชน์อย่างมากซึ่งช่วยในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างแรงจูงใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์หรือแนวคิดใหม่

(๙) การใช้จิตวิทยาภาษาศาสตร์ การฝึกให้นักเรียนใช้แนวทางของเสียงและตัวอักษรความสัมพันธ์ของประโยค การใช้ภาษาในทางปฏิบัติ และใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเนื้อหาที่อ่าน เพื่อช่วยในการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านและโครงสร้างของรูปแบบที่มีหลายชนิด

(๑๐) การถามตอบ การสอนให้ผู้อ่านตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำความเข้าใจบทอ่านได้

(๑๑) การตั้งคำถาม การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถาม เป็นวิธีการสร้างความเข้าใจที่ใช้ได้ผลดีและทำลายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว

(๑๒) โครงสร้างของบทอ่าน การสอนให้ผู้อ่านให้ความสำคัญกับโครงสร้างของบทอ่าน จะช่วยสร้างความเข้าใจในการอ่านในระดับกว้าง และช่วยในการจดจำบทอ่านอีกด้วย

(๑๓) การสรุปสาระสำคัญ การสรุปสาระสำคัญ เป็นทักษะที่ให้ประโยชน์เป็นอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสามารถช่วยในการจดจำบทอ่านทั้งในระดับคำและ ระดับบทอ่าน

(๑๔) การเตรียมการของครู เมื่อครูเรียนรู้กลวิธีการอ่าน และสอนกลวิธีแก่นักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

(๑๕) ความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์และความเข้าใจ ความเข้าใจในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ด้านคำ เมื่อครูให้ความสำคัญกับวิธีการหาความหมายของคำ จะช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้

สรุปได้ว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของผู้อ่าน โดยมองว่าในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในหลาย ๆ ด้าน ประกอบกัน และในขณะที่อ่านองค์ประกอบเหล่านี้จะทำงานอย่างสัมพันธ์กันเกิดเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ขึ้นภายในสมองของผู้อ่าน

๕) การประเมินผลการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อต้องการประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจให้ประเมินจากความสามารถดังต่อไปนี้ (Hafner and Jolly. ๑๙๗๒ : ๑๗๔ ; อ้างถึงในสุจณี กระสาทอง. ๒๕๔๑ : ๓๘-๓๙)

(๑) ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องราวที่อ่านได้

(๒) สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้อย่างถูกต้อง

(๓) จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดของตนเองได้

(๔) ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ได้ถูกต้อง

(๕) แยกได้ว่ารายละเอียดตอนใดสำคัญ ตอนใดไม่สำคัญ

(๖) บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อความ สำคัญตอนใดอย่างไร

(๗) บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อความสำคัญหรือใจความของเรื่องราวที่อ่านได้

(๘) บอกได้ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

- (๙) แสดงข้อสรุปของบทความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
- (๑๐) บอกได้ว่าอะไรคือความหมายที่ซ่อนเร้น หรือความหมายที่ไม่ได้แสดงไว้ตรง ๆ
- (๑๑) บอกได้ว่าในการเขียน ผู้อ่านยึดแนวอะไรในการจัดเรียบเรียง
- (๑๒) บอกได้ว่าเรื่องที่อ่านมีแนวการดำเนินเรื่องอย่างไร
- (๑๓) บอกว่าวัตถุประสงค์ในการเขียนได้
- (๑๔) บอกได้ว่าตอนใดผู้เขียนใช้สัญลักษณ์ ถ้อยคำเปรียบเทียบหรือเครื่องมือ ทางภาษา อื่น ๆ

และมีความหมายอย่างไร

๓.๗ การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน (Task-Based Learning) กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๕ : ๑๓๐-๑๓๒)

๑) จุดมุ่งหมายของภาระงาน จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน มี ๒ ประการ คือ

(๑) จุดมุ่งหมายทั่วไป ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อความที่กล่าวถึงปรัชญา อุดมการณ์ โดยบอกแนวทางการศึกษาอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำหนดสิ่งที่มุ่งหวังไว้ในอนาคต

(๒) จุดมุ่งหมายเฉพาะหลักสูตร มีลักษณะเป็นข้อความที่ชัดเจนขึ้น โดยระบุถึงเนื้อหา และพฤติกรรมหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ

๒) ลักษณะสำคัญ หลักสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานมีดังนี้

(๑) เป็นหลักสูตรที่ใช้ภาระงาน (Task) เป็นหลักในการวิเคราะห์ เพื่อจัดทำหลักสูตร

(๒) ภาระงานที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษา ในการปฏิบัติภาระงานนั้นให้สำเร็จ

(๓) ภาระงานที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ต้องวิเคราะห์ จัดประเภท จัดลำดับ และพิจารณาความยากง่าย เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียน

(๔) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร คัดเลือกเนื้อหา และวิธีสอน

(๕) การประเมินผล ให้พิจารณาที่ความสำเร็จของภาระงาน และการบรรลุจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ

๓) องค์ประกอบของภาระงาน มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) เป้าหมาย หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการปฏิบัติงาน

(๒) เนื้อหา หมายถึง ส่วนที่เป็นเนื้อหาทางภาษา ได้แก่ หน้าทีของภาษา เพื่อการสื่อสารในเรื่องต่าง ๆ คำศัพท์ โครงสร้าง ซึ่งเป็นรายละเอียดที่นำมาใช้ในการปฏิบัติภาระงาน

(๓) กิจกรรม หมายถึง สิ่ง que ผู้เรียนต้องปฏิบัติเพื่อให้ภาระงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จด้วยดี กิจกรรมที่นำมาใช้ต้องมีลักษณะที่หลากหลาย ใกล้เคียงกับสถานการณ์การใช้ภาษาในชีวิตจริง ส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน

(๔) บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบ การเรียนรู้ของตนเอง โดยการปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการปฏิบัติงาน เรียนรู้การใช้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

(๕) บทบาทครูผู้สอน ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นจัดเตรียมภาระงาน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติภาระงาน สร้างบรรยากาศที่ดีให้ห้องเรียน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน

(๖) การจัดสภาพและบรรยากาศในการเรียน หมายถึง การจัดห้องเรียน ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการระงาน ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันดำเนินไปอย่างเป็นมิตร

๔) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน

(๑) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตร วิเคราะห์ ความต้องการของผู้เรียน วิเคราะห์แบบเรียน และวิเคราะห์ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ

(๒) การพัฒนารูปแบบภาระงาน โดยดำเนินการสรุปข้อมูลพื้นฐานและกำหนดรายละเอียดของภาระงาน ร่างรายละเอียดของภาระงาน และปรับปรุงแก้ไข

(๓) การทดลองใช้ภาระงาน โดยการเตรียมการ และดำเนินการสอนตามหลักสูตรที่กำหนด

(๔) การประเมินหลักสูตร โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินหลักสูตรและดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมิน

๔. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

๔.๑ ความหมายของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นการนำเอาสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาของแต่ละกิจกรรมมาช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ โดยสอดคล้องกันไว้ ดังนี้

บุญเกื้อ ควรวาเวช (๒๕๔๒ : ๙๑) กล่าวว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียนมาจากคำว่า Instruction Package หรือ Learning Package หรือบางคนเรียกรวมกันว่าชุดการเรียนการสอน หมายความว่า เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซองหรือในกระเป๋า แล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (๒๕๔๕ : ๕๑) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ที่เป็นลักษณะสื่อประสมเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามต้องการ โดยอาจจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อ เนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อาจจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุในกล่องซองหรือกระเป๋าชุดการสอนแต่ละชุดจะประกอบด้วย เนื้อหาสาระ บัตรคำสั่ง ใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ใบความรู้ เครื่องมือหรือสิ่งจำเป็นสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแบบประเมินผลการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยสื่อประสมเหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาและกิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน ทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และเป็นสื่อที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้ อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (๒๕๔๐ : ๑๐) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยการทดสอบ เช่นจากการสังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้มาจากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและ

ช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปไพศาล หวังพานิช (๒๕๔๓ : ๒๐๙) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใดซึ่งสามารถวัดได้ ๒ แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอนคือ การวัดด้วยการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบปฏิบัติการวัดด้านเนื้อหาเป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอันเป็น

ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆสามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ วรณีย์ โสมประยูร (๒๕๔๔ : ๒๖๒) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสามารถ หรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้นหลังจากการอบรมสั่งสอนและฝึกฝนโดยตรง

สาคร ธรรมศักดิ์ (๒๕๔๑ : ๑๓๕) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่า เรียนรู้แล้ว

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคล ซึ่งแสดงออกในลักษณะวิชาสอน คือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหา

๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ งานวิจัยในประเทศ

คณาพร คมสัน (๒๕๔๐ : บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเน้นกระบวนการที่ผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนกิจกรรมนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายระยะยาวของการเรียน โดยใช้สัญญาการเรียนเป็นการกำหนดเป้าหมาย กำหนดวิธีการประเมินความต้องการที่แท้จริงของตนเอง กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย กำหนดวิธีการประเมินงานแล้วรับผิดชอบควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามสัญญาการเรียน โดยนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม ๑ ห้องและกลุ่มทดลอง ๑ ห้อง ใช้เวลาในการทดลอง ๑๒ สัปดาห์รวม ๒๔ คาบ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนของผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .๐๑ คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนของผู้ที่เรียนโดยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๑

อัจฉราวดี มีระหงษ์ (๒๕๔๐ : บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน จับใจความภาษาอังกฤษระหว่างการสอน โดยใช้รูปแบบการอ่านที่พัฒนาขึ้นกับการสอนอ่านตามปกติ เครื่องมือในการวิจัยเป็นแผนการสอนตามรูปแบบการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยยึดแนวการสอนอ่าน ๓ ขั้นตอน และนำเทคนิคในการใช้คำถาม เทคนิคในการเขียนแผนภูมิเนื้อหา และเทคนิคการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมาใช้ในการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการอ่าน ดังนี้ ขั้นตอนก่อนการอ่านสร้างแรงจูงใจในประสบการณ์พื้นฐานขั้นอ่าน ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านให้นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า อ่านในใจ ตรวจสอบคาดเดา แบ่งกลุ่มเขียนแผนภูมิเนื้อหา ตรวจสอบแก้ไข แผนภูมิ

เนื้อหา และจัดบันทึก ขึ้นหลังอ่าน สรุปเรื่อง ทำกิจกรรมเสริมการอ่านและแบบฝึกหัด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนความก้าวหน้าสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จรัส ไตรบุญ (๒๕๔๑ : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากลวิธีการอ่านโดยการวิเคราะห์กระบวนการ การคิดในการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำ โรงเรียนกาญจนาภิเษก จัหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๙๔ คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความสามารถต่างกันใช้กลวิธีในการอ่านต่างกัน โดยพิจารณาจากขั้นหลังการอ่าน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำใช้กลวิธีเดียวกันในการอ่าน คือ การใช้ความรู้เดิมทำความเข้าใจบทอ่าน และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕นักเรียนใช้กลวิธีในการอ่านแตกต่างกัน เมื่อบทอ่านมีความยากง่ายต่างกัน เมื่อพิจารณาในขั้นหลังการอ่าน พบว่านักเรียนกลุ่มความสามารถทางการอ่านต่ำใช้วิธีการตรวจสอบกลวิธีที่ใช้ในการอ่านให้ประสบความสำเร็จน้อยที่สุด และกลุ่มความสามารถทางการอ่านสูงใช้วิธีการตรวจสอบกลวิธีการอ่านให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กระบวนการทางความคิดพบว่า นักเรียนมีความคิดว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น กลวิธีการอ่านโดยบอกกระบวนการคิดเป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาต่างประเทศมากที่สุด

ประทัย พิริยะสุรวงศ์ (อ้างถึงใน ไพรินทร์ พวงจันทร์. ๒๕๔๑ : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน ตามแนวทฤษฎีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา กับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ความรับผิดชอบสูงกว่าการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมใจ ธีระนันท์ (๒๕๔๔ : บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนปรากฏว่า ชุดการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ ๘๘.๔๐/๙๕.๖๕ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

พัชรี ไชยสิทธิ์ (๒๕๔๖ : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเชิงทดลองสร้างชุดการสอนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยนำไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคม จังหวัดชลบุรี จำนวน ๕๐ คน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๖ ผลปรากฏว่า ชุดการสอนการสอนภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ๘๓.๐ / ๘๒.๐ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

เสาวภา นันทกิจ (๒๕๔๖ : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการสอนอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๖ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง ๒ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓๓ คน โดยใช้เครื่องมือวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ หลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในกลุ่มสูง กลุ่มปานกลางและกลุ่มต่ำ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศสรุปได้ว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญสำหรับผู้เรียน เพื่อให้มีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้น และแบบฝึกทักษะยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้รายงานจึงนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ไปเป็นหลักในการสร้างและพัฒนาชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อ ความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ เพื่อไว้แก้ปัญหาคำเรียนกับกลุ่มเป้าหมายของการทดลองและเป็นต้นแบบของการสร้างและพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

การสร้างและพัฒนาชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ได้ดำเนินการตามประเด็นดังนี้

๑. กลุ่มเป้าหมาย
๒. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา
๓. ระยะเวลาในการศึกษา
๔. แบบแผนในการศึกษา
๕. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
๖. การดำเนินการศึกษา
๗. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านขามใหญ่ อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวนนักเรียน ๒๓ คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๒. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยผู้รายงานกำหนดเรื่องดังนี้

- ชุดการสอนที่ ๑ At the Zoo
- ชุดการสอนที่ ๒ At the Restaurant
- ชุดการสอนที่ ๓ At the Stadium
- ชุดการสอนที่ ๔ At the Place

๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การทดลองครั้งนี้ทำในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ใช้เวลาในการสอน ๒๔ ชั่วโมง

๖. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษา ที่ใช้ครั้งนี้ประกอบด้วย

๑. ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔ ชุด
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

๑. ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- ๑.๑ ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีกระบวนการสร้างชุดการสอนสำหรับนักเรียน และวิธีการหาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- ๑.๒ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คู่มือครู เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการวัดและประเมินผล
- ๑.๓ ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษ คุณภาพผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนวทางการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การวัดและประเมินผลการเรียน ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
- ๑.๔ เลือกสาระและเนื้อหาที่จะนำมาสร้างชุดการสอน ในการสร้างครั้ง เลือกสาระการเรียนรู้ที่ ๑ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 - มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
 - มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน
- ๑.๕ สร้างโครงสร้างของชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยได้แบ่งเนื้อหาโครงสร้าง ออกเป็น ๔ เรื่อง รวมทั้งหมด ๒๔ ชั่วโมง
- ๑.๖ ดำเนินการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ชุด แต่ละชุด แยกเล่มกันซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกันไป เพื่อให้ผู้เรียนสะดวกในการทำ ชุดการสอนทั้ง ๔ ชุด ตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ผู้รายงานได้สร้างขึ้น

ชุดการสอน	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
ชุดการสอนที่ ๑	At the Zoo	๕
ชุดการสอนที่ ๒	At the Restaurant	๘
ชุดการสอนที่ ๓	At the Stadium	๗
ชุดการสอนที่ ๔	At the Place	๔

๑.๘ นำชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่สร้างขึ้นจำนวน ๔ ชุด ไปใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก มีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

๒.๑ ศึกษาเอกสารหลักเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ศึกษาเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัด โดยกำหนดโครงสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหา

๒.๒ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไป จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไปคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๖. การดำเนินการศึกษา

นำชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ใช้เวลา ๒๔ ชั่วโมง ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก ๒ ชั่วโมง ได้ดำเนินการดังนี้

๑. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๔๐ ข้อ

๒. ทำการสอนโดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔ ชุด รวมเวลา ๒๔ ชั่วโมง

ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

๓. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกัน กับ การทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๔๐ ข้อ

๗. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษแต่ละชุดที่นักเรียนทำทั้ง ๔ ชุด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน ๔๐ ข้อ

๒. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน ๓๐ ข้อ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

๑. ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔ ชุด ได้แก่

ชุดการสอนที่ ๑ At the Zoo

ชุดการสอนที่ ๒ At the Restaurant

ชุดการสอนที่ ๓ At the Stadium

ชุดการสอนที่ ๔ At the Place

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓๐ ข้อ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ด้วยชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

๗๕๐ บาท (เจ็ดร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๑๔. การประเมินผล

๑. คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษแต่ละชุดที่นักเรียนทำทั้ง ๔ ชุด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน ๔๐ ข้อ

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน ๓๐ ข้อ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ร้อย ละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๑๕. ผลการใช้นวัตกรรม

การดำเนินการสร้างและศึกษาผลการใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้รายงานได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
๒. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคุณค่าและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้รายงานใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	แทน	ร้อยละ

๒. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาผลการสร้างและการใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านขามใหญ่ ที่เรียนรู้โดยชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้รายงานนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอน ๑ ผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการเรียน

ตอน ๒ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอน ๑ ผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการเรียน

ตารางที่ ๒ แสดงผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการเรียน

แบบทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ร้อยละ (P)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่า S.D
ก่อนเรียน	๒๓ คน	๒๔.๒๙	๖๐.๔๓	๓.๙๗
หลังเรียน	๒๓ คน	๓๐.๕๗	๘๐.๑๑	๒.๗๔
ผลต่าง		๖.๒๘	๑๙.๖๗	๑.๒๓

จากตารางที่ ๒ แสดงว่าผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๔.๒๙ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓๐.๕๗ มีผลต่างค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๖.๒๘ จะเห็นได้ว่าคะแนนของค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่ามากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ก่อนเรียนมีค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมิน ๖๐.๔๓ หลังเรียนมีค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมิน ๘๐.๑๑ มีผลต่างของแบบทดสอบหลังที่สูงกว่าก่อนเรียน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ ๓.๙๗ ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนมีค่าเท่ากับ ๒.๗๔ มีผลต่างค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑.๒๓ แสดงว่าข้อมูลมีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน

ตอน ๒ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
นวัตกรรมชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตารางที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
นวัตกรรมชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แบบวัด ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน(n)	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ร้อยละ (P)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่า S.D
ก่อนเรียน	๒๓ คน	๑๙.๔๓	๖๔.๓๕	๓.๗๖
หลังเรียน	๒๓ คน	๒๔.๑๔	๘๐.๕๘	๒.๕๗
ผลต่าง		๔.๗๑	๑๖.๒๓	๑.๑๙

จากตารางที่ ๓ แสดงว่านักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด
General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีค่าเฉลี่ย
ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓๕ หลังเรียนร้อยละ ๘๐.๕๘ สูงขึ้นร้อยละ ๑๖.๒๓ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

๑๖.สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานสร้างและพัฒนาชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในครั้งนี้ มี
รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำ การสรุปผลการทดลอง การอภิปรายผลรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ตามลำดับ
ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านขามใหญ่ จำนวน ๒๓ คน

เครื่องมือที่ใช้พัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินงานพัฒนามี ดังนี้

- 1.ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 เล่ม เล่มละ 1 หน่วย

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจก่อนและหลังใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ชุด ชุดละ 40 ข้อ

3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

สรุปผล

๑.การสร้างและพัฒนาชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English

ได้จัดทำและพัฒนาชุดการสอนจำนวน ๔ ชุด สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ อย่างมีประสิทธิภาพ ผลจากการใช้ชุดการสอนดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มพูนยิ่งขึ้น อย่างชัดเจน

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

นักเรียนมี ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างน่าพึงพอใจ อันเป็นผลจากการนำชุดการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน สะท้อนถึง ประสิทธิภาพของนวัตกรรม ที่สามารถเสริมสร้างทักษะการอ่านและความเข้าใจ ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ได้อย่างดียิ่ง

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ชุด General English กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้รายงานเสนอผลการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

๑.ชุดการสอน General English ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก เนื้อหาและกิจกรรมถูกออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทจริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง ใช้สถานการณ์จำลอง และทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และกระตุ้นความสนใจในการเรียน

๒.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพและปัญหา ของท้องถิ่น เช่น เวลา ข้อความที่นำมาใช้เป็นบทอ่าน

๒. การนำชุดการสอนชุดที่ ๑ - ๔ ไปใช้ครูควรปรับปรุงและพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการอ่าน ออกเขียนได้ของนักเรียนไปพร้อมกับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจหรืออาจทำการสอนซ่อมเสริมพื้นฐานด้านการอ่านและเขียนแก่นักเรียนที่อ่อน

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(...นางสาวสุภาพร พิมพ์โพธิ์...)

ตำแหน่ง...ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ.....

คำรับรองของผู้บังคับบัญชา

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริง

ลงชื่อ.....ผู้บังคับบัญชา

(นางวันวิสาข์ รื่นนุสาน)

ตำแหน่ง...ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามใหญ่.....

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก คู่มือการใช้ชุดการสอน

ภาคผนวก ข ชุดการสอนและสื่อการจัดการเรียนรู้

ภาคผนวก ค รูปภาพการดำเนินกิจกรรม

ภาคผนวก ก คู่มือการใช้ชุดการสอน

QR code

ภาคผนวก ข ชุดการสอนและสื่อ

ชุดการสอน

QR code

ภาคผนวก ค รูปภาพการดำเนินกิจกรรม

